

Szegedi utmutató

A Somogyi-könyvtárban és az egyetemi könyvtárban vasárnap és ünnepnap kivételével könyvtárszolgálat. A Városi Múzeum egész évben nyitva.

Szolgálatos gyógyszertárak: Apró Jenő Kossuth Lajos-sugárút 59, Nyilassy A. bérl. Duha Andor Rómakörút 22, Salgó Péter bérl. Halász Klári Mátyás-tér 4., Temesváry József Klauzál-tér 9.

Színház és Mozi műsora: Belvárosi Mozi: Miért?, Korzó Mozi: Láthatatlan asszony, Czéchenyi Mozi: Régi keringő. Városi Színház; vasárnap délután: Fityfiritty, este: Ilyenek a férfiak, hétfőn: Bohémélet, kedd délután: Fityfiritty, este: Ilyenek a férfiak.

—oOo—

— Az Actio Catholica ünnepi ülése. Az Actio Catholica országos mozgalmat indított a vasárnap megszentelése és a káromkodás megszüntetése érdekében. A nemes célzatú ügyben vasárnap, január 4-én, délután 5 órakor ünnepi gyűlést tart az Actio Catholica a Katólikus Házban. Az ünnepi ülésen dr. Muntján István nyugalmazott táblai tanácselnök, a katolikus egyházközség világi elnöke és dr. Szarvas János ügyészségi alelnök mond beszédet. Gyűlés után engesztelő ájtatosságon vesznek részt a gyűlés résztvevői a fogadalmi templomban.

— Menettérítési jegy Magyarokanizsa és Szeged között. Az érdekelttség kérésére a szegedi kamara megkereste a MAV szegedi üzletvezetőségét annak érdekében, hogy engedélyezze Magyarokanizsa és Szeged között a mérsékelt áru menettérítési jegy kiszolgáltatását. Az üzletvezetőség a kérelmet teljesítette és a menettérítési jegyek kiadását január 1-től kezdve engedélyezte.

— Nagy hideg és havazás Törökországban. Istanbulból jelentik: Egész Anatóliában, különösen az Égei-tenger mentén nagy hideg uralkodik és hóviharak dülnek. A közforgalmi szolgálat szünetel, mert a járművekben megfagy a benzín. Sok helyen áldozatai is voltak a hidegnek. Több folyó befagyott. Ezen a vidéken huszonöt éve nem volt ilyen hidegre példa. — Tirana jelentés szerint Albániában is hóviharak voltak. Az ország egész területén minus 10 fok alá süllyedt a hőmérséklet. A közlekedés egyes vidéken, ahol a hótakaró egy méternél is magasabb, megszakadt.

— Kinevezések a szegedi államépítészeti hivatalnál. A kereskedelmi minisztérium vezetésével megbízott iparügyi miniszter az államépítészeti hivatalok műszaki létszámában a szegedi hivatal főnökét, ifj. Göllner Károly kir. főmérnököt kir. műszaki tanácsossá és Hulmán József műszaki gyakornokot műszaki segéd-tisztté kinevezte.

— Temetés. Nagy részvét mellett temették el pénteken délután a belvárosi temető kupolacsarnokából a régi szegedi kereskedőtársadalomnak 77 éves korában elhunyt ismert tagját, Danner Mihályt. A temetési szertartást Csepreghy József segédlelkész végezte és ugyancsak ő mondta a sírnál a bucsúját.

— Nines újabb rendelkezés a bójtról. Illetékes helyről közlik a Magyar Kurirral: A napokban megjelent bójtré vonatkozó h iradás nem volt hivatalos közlés, tehát nem irányadó. A magyar püspöki kar részéről a bójtré tekintetében semmiféle újabb rendelkezés még nem történt.

A »JELENKOR«, Katona Jenő kitünő szemléje közli januári számának »Zord idők« rovatában az alábbi két glosszát.

SAJNÁLATOS tény, hogy a magyar kultúrét a fővárosban összpontosult és a vidéken alig néhány fő igyekezett lépést tartani Budapesttel. Ezért kísérik olyan meleg szeretettel a vidéki irodalom és színház sorsát, mert benne nem felszínes szórakoztatót, hanem fontos kulturumot. kást látunk és ezért kell figyelniünk a szegedi eseményekre. Az történt ugyanis a magyar Alföld fővárosában, amelynek nagyságáért és művelődéséért még nemrégiben Klebelsberg Kunó fardozott, megvonják az egyik szegedi hírlap kritikai jegyét, mert — kritizálta a színházat! Utóbb nyilatkozat jelent meg ebben az ügyben, ahol Kardoss Géza, az érdemes szegedi szinigazgató közölte, nem ő, hanem a szegedi szinügyi bizottság egyik tagja lette az indítványt, hogy vonják meg a kritizálni merészülő lap kritikusai jegyét. Bizony, esodálkoznunk kell a iuresa gondolkozáson! A magyar szinigazgatók között nagyszerű neveket találhatunk: Bajzát, Paulayt, de egyikről sem tudjuk eme igaz nagyságok közül, hogy valaha is tiltakozott volna a szinikritikusok ellen! Sőt, mi arra emlékezünk, hogy ezeltől száz esztendővel Bajza József egyenesen meghívta támadóit a színházba: nézzék meg az előadást és utána formáljanak véleményt! És kérdezhetjük tovább a szini kritika szegedi ellenségeitől, mit írjon a mai magyar író, ha nem igazságot? Talán bizony dicsérje azt, amit rossznak talál és ósárolja azt, ami jó? A színházi kritikusknak kritika a kötelessége és a magyar színházi kultúra százötven éven át mindig el-

tűrhetette a bírálatot. Akadtak rossz darabok és rossz színészek is, de amit a magyarság a színház körül alkotott, az méltán keltette fel a művelt Európa igaz megbecsülését. Ilyen mult és ilyen értékek tudatában nincs mit félnünk a szini bírálattól...

LEGSZEBB HAGYOMANYAIT követte a Pázmány Péterről nevezett budapesti tudományegyetem — írja másik glosszájában a »Jelenkor« —, amidőn Eckhardt Sándor szerkesztésében közrebocsájtotta A jó magyar ejtés aktáit. Hósi küzdelem körvonalai bontakoznak ki ebből a kis kötetből: küzdelem a magyar nyelv szépségéért és tisztaságáért. Kodály Zoltán, ez a esodálatos szellem, futja meg a harci riadót és ő mutatott rá első ízben, hogy miként romlik a magyar ejtés. Másutt — magyarázta — a társadalom legelőkelőbb rétegében él a legtisztább és legszebb nyelv; de minálunk épp ez a csoportot rontotta meg leginkább az idegen nyelvek tanulása, idegen kiejtés és hangformálás. A tiszta magyar ejtést már csak a vidéken lehet fellelni. A városokban és a művelt osztályban — tiszteletreméltó kivételektől eltekintve — szintelen, jellegtelen köznyelv alakult ki, amely a hangot nem ejti tisztán, sietésével megcsontítja, lerövidíti a szavakat s a kettőzésre, a hosszú és rövid hangok különbözőzésére már alig ügyel. Kodály Zoltán már böles javaslatokat tett kiejtésünk javítására, de ezeknek megvalósítását csak Eckhardt Sándor kezdte meg. Mint a böleszettudományi kar dékánja első ízben rendezte meg az egyetemi hallgatók — a későbbi tanárok — között a szép magyar ejtés versenyt, ami azóta is évente megismétlődik és világosan bizonyítja, hogy él még a szép magyar ejtés, csak gondos ápolásra van szükség, hogy általános legyen. A szép magyar ejtés versenyét, Horváth János és Nagy Adorján megszívlelésre méltó észrevételeit tartalmazza a könyvecske. Reméljük, valóban meghozza a tudatos, gondos, szép magyar ejtés korát!

Modell kalapajdonságok

tökéletes, szép alakítások legjutányosabban

Özv. Iricz Dezsőné

kalapüzletében, OROSZLAN UTCA 3.

Vásárhelyi hírek

Vitéz Bonczos Miklós belügyi államtitkár értesítette a várost, hogy 15.000 pengőt utalt ki a vásárhelyi szegényház ápolójai számára a város tulajdonában levő hadikölcsönkötvények után.

A szombatra virradó éjszaka hosszas betegeskedés után meghalt özv. Beretzk Pálné, Hódmezővásárhely egykori nagyvívő tanácsnokának, Beretzk Pálnak özvegye. Beretzk Pálné ismert és közbecsülésben álló tagja volt a város asszonytársadalmának, mindenütt ismerték jótékonyágáról, amelyet mindig jószívvel gyakorolt a szegényekkel szemben. Hetvenégy éves korában következett be halála. Elmúlását fia: dr. Beretzk Pál polgármesterhelyettes, dr. Beretzk Zoltán alezredes és dr. Beretzk Dénes tb. aljegyző, az anyakönyvi hivatal vezetője és a kiterjedt rokonság gyászolja. Temetése hétfőn délelőtt 11 órakor lesz az Andrássy-utcai gyászházól.

A közellátási hivatal jövőheti munkarendje a következő: hétfőn, szerdán, csütörtökön, pénteken külterület lakosok sertésbejelentése a sertéslapok kiállítása végett. Erőtakarmányigénylés, lábbeli igénylési lapok kiadása, népruházati cikkek igénylőlapjainak kiadása, sertésvágások bejelentése az illetékes kerületknél. Kedden: nincs hivatalos óra, szombaton: pihenésnap. A központi irodán naponként 8-12-ig a tengerivásárlási engedélyek kiadása folyik.

Az Országos Népi és Családvédelmi Alap nem változtat tovább a város alkalmazásában levő szellemi szükségmunkások fizetésének folyósítását, ezért a város január 1-én 20 szellemi szükségmunkást elbocsátott szolgálatból.

—oOo—

Iparvállalatok alkalmazottainak közszükségleti cikkekké váló ellátása. A jelenlegi viszonyok között — jelenti a szegedi kereskedelmi és iparkamara — a nagyobb iparvállalatok az üzemi termelési folytonosságának biztosítása érdekében berendezkednek arra, hogy saját alkalmazottaikkal élelmiszerekkel és egyéb közszükségleti cikkekké saját rezsziben lássák el. Ez a törekvés amennyire érthető az iparvállalatok szempontjából, éppoly veszedelmes az élelmiszerkereskedelmi szakma szempontjából, amelyet a kapcsolódás veszedelme fenyeget. A kereskedelmi és iparkamara foglalkozott a kérdéssel és mérlegelve az összes szempontokat, arra az álláspontra helyezkedett, hogy ezt a kérdést mindig az adott eset sajátosságai szerint kell elbírálni, mert amennyire helytelen lenne általános tilalmat kiadni, annyira hiba lenne ezt a kérdést teljesen az érdekelt vállalatokra bízni. Minthogy igen sokszor fontos érdekek is szerepet játszhatnak a kérdés eldöntésénél, legcélszerűbb tenni a vállalatok esetenkénti kérelme alapján eldönteni a kérdést, hogy a vállalat berendezhet-e ilyen önálló szervezet és ebben nem lehetne jelölni azt is, hogy az önellátás milyen keretek között mozoghat.

Elfogtak egy megszökött árdragitót. November elején történt, hogy a rendőrségnek sikerült elfognia egy tengeri árdragitót, aki a morzsolt tengeri literjét a megengedétnél drágábban és engedély nélkül adta el. Annakidején Varga Máriának mondotta magát a tengeriarus. Részletes kihallgatása előtt egy óvaltan pillanatban megszökött a detektívzobából és azóta nyomaveszett. A rendőrségnek most sikerült elfognia az állítólagos Varga Máriát. Kihallgatása során kiderült, hogy annakidején hamis nevet mondott be, mert özvegy Szabó Istvánnak hívják, 54 éves piaci árus és a Verecsés-utca 22. szám alatt lakik. A kiserítő az ügyészségre.

— Az Egészségvédelmi Szövetség estje Kiskundorozsmán. Az Országos Egészségvédelmi Szövetség kiskundorozsmái fiókja január 6-án, kedden este a vitéz Gyuris-féle vendéglő nagyertermében jótékonycélu műsoros táncestélyt rendez. A műsorban Kiskundorozsma fiatalága szavallatokkal, énekszámokkal és egyfelvonásos szindarabokkal szerepel. Műsor után tánc következik. Az estély 8 órakor kezdődik.

— Házasság. Dr. Reiter György és Schön Bözsi ma Baján házasságot kötnek. (Külön értesítés helyett).

— A ki nem jelölt textilnagykereskedők tevékenysége. A közellátási miniszter a szegedi kamarához leiratot intézett, amelyben felhívta a kamarát arra, kísérje figyelemmel, hogy a ki nem jelölt textilnagykereskedők folytatnák-e nagykereskedői tevékenységét olyan textilárak forgalombahozatalával, amelyek forgalombahozatalára a kijelölt textilnagykereskedők jogosultak. Azokat a textilkökeket, amelyekkel ki nem jelölt textilnagykereskedők kereskedhetnek, a 200.990—1941. K. M. r. felsorolja. Ezenkívül a 600—1941. K. M. r. 2. szakasz 2. bekezdése értelmében a külföldről behozott textilárut változatlan alakban az a textilnagykereskedő is forgalomba hozhatja, aki az árut behozta és textilnagykereskedővé kijelölve ninesen.

— Egyházi hírek címén szombati számunkban beszámoltunk arról, hogy dr. Glattfelder Gyula csanádi püspök Havass Gézát szertartóivá nevezte ki. E hirt helyesbítjük azaz, hogy Havass Gézát a megyéspüspök püspöki udvari kánlánna nevezte ki, szolgálatfételre a püspöki hivatalba hívta be és megbízta a püspöki szentszék jegyzői teendőinek ellátásával.

— Halálozás. Aldobolyi Nagy Béla földbírtokos. Berég vármegye nyugalmazott szolgabírája december 27-én Mankácson elhunyt. Temetése kedden délután volt Nagyszőlősen a csafádi sírboltban. Néhai aldobolyi Nagy Zoltán nv. törvényszéki tanácselnök gyermekei: György hírlapíró, László OTT-titkár, Miklós kereskedelmi iskolai tanár és Helga köznevelési tanárnő az elhunytban nagybátyjukat gyászolják.

— Ujévi üdvözlét a szegedi ipartestületben. Az új esztendő alkalmából a szegedi ipartestület előljárósága és elnöksége összegyűlt, hogy köszöntse elnökét, Rainer Ferencet. Az előljáróság tagjain kívül sok iparos csatlakozott az ünneplők táborához. Nevükben Takács Béla alelnök mondott üdvözlő szavakat és kérte az elnököt, hogy a jövőben vállalja azt a munkát, amely sok dologgal és utánjárással, de kevés elismeréssel jár. Kérte, hogy ne kedvetlenítse el az egyesek részéről ért esetleges gáncsoskodás és megnevelés, mert az iparosság zöme zárt sorokban és osztatlan elismeréssel kíséri az elnök munkásságát. Végül kérte, hogy a jövőben is a multhoz hasonlóan dolgozzon a szegedi kisiparosság érdekében. Az üdvözlő szavakra Rainer Ferenc meghatott szavakkal válaszolt. Kijelentette, hogy milyen nagy örömet érez a kisiparosság együttes megmozdulásán. Látja ebből, hogy a kisiparosság egy emberként áll mellette és ez a tény erőt ad számára, hogy a jövőben is mindent kiharcoljon a kisiparosokért, amit csak lehet. Rainer elnök ezután felolvasta az öreg iparosok írásban küldött üdvözlését, amelyben kéri az elnökséget, hogy a jövőben se feledkezzen meg róluk. Végül a Polgári Dalárda nevében Pongrácz Albert igazgató köszöntötte Rainer Ferencet, aki rövid beszédben hitet tett az iparosegység és a keresztény nemzeti gondolat mellett.

— Január 14-én tárgyalja az ítélőtábla a Kovachich-ügyet. A Kovachich-ügyben — amint ismeretes —, a szegedi törvényszék Bókay-tanácsa a koronautcai kettős rablógilkosság tettesét, Kovachich Imre volt városi tisztviselőt kötélláttali halálra ítélte, feleségét pedig három hónapra foga házzal sújtotta. Fellebbezések folytán az ügy iratai az ítélőtáblához kerültek. Az ítélőtáblán a Curry-tanács január 14-én, szerdán délelőtt tárgyalja az ügyet.

— A bélműködés szabályozása és a gyomorremésztés előmozdítása céljából ajánlatos időközönként néhány napon át reggel felkeléskor egy pohár természetes Ferenc József keserűvizet inni. Kérdezze meg orvosát!